

N. Sirenko, V. Umanska. Theoretics-methodological aspects of formation of production-resource potential in the field of registration.

Summary

The theoretical and methodical principles of formation of production-resource potential of the branch of rice production are investigated.

Key words: production-resource potential, branch, rice growing, agrarian sector.

Баришевська І. В.

*Канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

СУТНІСТЬ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

Обґрунтовано сутність інституціонального забезпечення розвитку аграрного сектора економіки. Систематизовано основні інститути аграрного сектора економіки. Проаналізовано вплив інституціональних структур, та їх вплив на життєдіяльність і розвиток аграрного сектора економіки, яке має йти шляхом використання як ринкових механізмів, так і через державне регулювання функціонування ланок національної інноваційної системи.

Ключові слова: інститути, інституціональне забезпечення, інституціоналізм, аграрний сектор.

Першим докладно розглядає сутність соціальних інститутів Т. Веблен, за визначенням якого «інститути – це результати процесів, що відбувалися в минулому, вони пристосовані до обставин минулого й, отже, не перебувають у повній згоді з вимогами сучасності» [1].

Теорія інституціоналізму стверджує, що історична ситуація створює соціально-економічне середовище та визначає поведінку економічних агентів, які, взаємодіючи між собою, створюють інститути. Неоінституціональна теорія являє собою економічний аналіз ролі інститутів та їх впливу на господарство на основі принципів раціональності й методологічного індивідуалізму, що дозволяє визначати економічні напрями розвитку соціальної держави з урахуванням оптимізації державних витрат.

Наприкінці 1970-х рр. у рамках неоінституціоналізму виник очолюваний американським економістом Д. Нортонм напрям, де основну увагу

було сконцентровано на дослідженні еволюції інституціонального середовища в часі та впливі цієї еволюції на економічне зростання. У рамках цієї теорії було визначено, що інституціональні зміни виникають стихійно, за рахунок спонтанної взаємодії окремих суб'єктів господарювання, передусім в умовах неформальних відносин, що змінюються відповідно до нових економічних відносин мікрорівня, які, згідно із теорією самоорганізації складних систем, переходять на макрорівень, легітимізуються та під впливом держави отримують статус формальних правил гри.

Інституціональне середовище – це сукупність базових соціальних, політичних, юридичних і економічних правил, що визначають рамки поведінки людей. Складовими інституціонального середовища виступають: правила соціального життя суспільства, функціонування його політичної сфери, базові правові норми – конституція, конституційні та інші закони тощо [4].

Усі компоненти інституціонального середовища становлять правила, як формальні, так і неформальні. У свою чергу, правила – це інститути, що сформувалися протягом тривалого часу під впливом історичних умов. Інститути – це не просто правила поведінки людей, вони визначають спонукальні мотиви людської поведінки у всіх сферах життя та формують систему цінностей, що складається в суспільстві та створює інституціональне середовище.

У складі інститутів Д. Норт виділяв три головних елементи:

- 1) неформальні обмеження (традиції, звичаї, різного роду соціальні умовності);
- 2) формальні правила (конституції, закони, судові прецеденти, адміністративні акти);
- 3) механізми примусу, що забезпечують дотримання правил [4].

Інституціональні зміни в Україні залежать від змін у форматі відносин між владою і суспільством. Виділяються три напрями (моделі) таких відносин у зв'язку з економічним розвитком:

1) автономний уряд (незалежний у своїх діях від уподобань груп впливу і виборців);

2) консенсус суб'єктів прийняття політичних рішень і груп впливу («консенсус еліт»), що передбачає надання групами тиску політичної підтримки в обмін на проведення вигідної їм економічної політики;

3) консенсус суб'єктів прийняття політичних рішень і виборців, для якого характерна орієнтація політиків на запити і уподобання основної маси електорату [2].

Інституціональне забезпечення економічного розвитку – це дії влади, спрямовані на встановлення інститутів (норм, правил, обмежень) і визначення порядку їх дотримання, спрямовані на досягнення цілей і завдань, які ставить влада у взаємодії із суб'єктами (або за відсутності такої взаємодії).

Завдання інституціонального забезпечення довгострокового економічного розвитку – проведення реформ, дотримання прав і свобод суб'єктів господарювання, реальне сприяння розвитку інститутів ринку.

Оскільки економічні системи відкриті, то їхній розвиток належить розглядати у взаємодії із середовищем функціонування, де інституційні фактори відіграють особливу роль, інтегруючи сукупність основоположних фінансових, політичних, соціальних і правових правил і норм у систему цілеспрямованого впливу на секторальні відносини національної економіки.

Список використаних джерел

1. Веблен Т. Теория праздного класса / Т. Веблен. – М. : Наука, 1984. – С. 56-95.
2. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення: Монографія / О. М. Алимов, А. І. Даниленко, В. М. Трегобчук та ін. – К.: Об'єднаний інститут економіки НАН України, 2005. – 520 с.
3. Колесніченко І. М. Інституціональна економіка : конспект лекцій / Колесніченко І. М. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 216 с.
4. Прутська О. О. Інституціоналізм і проблеми економічної поведінки в перехідній економіці : монографія / О. О. Прутська. – К. : Логос, 2003. – 256 с.

I. Baryshevska. Essence of institutional provision of agricultural sector of economy development

Summary

The essence of institutional support for the development of the agrarian sector of the economy is substantiated. The main institutes of the agrarian sector of the economy are systematized. The influence of institutional structures and their influence on the livelihoods and development of the agrarian sector of the economy, which should go through the use of both market mechanisms and through state regulation of the functioning of the links of the national innovation system, is analyzed.

Key words: institutes, institutional support, institutionalism, agrarian sector.

Бурковська А. В.

*Канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
anna.burkovskaya12@gmail.com*

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ

Наведено ознаки та основні види криптовалюти. Розглянуто переваги і недоліки використання криптовалюти. Висвітлено світовий досвід неоднозначного ставлення до впровадження криптовалюти в обіг.

Ключові слова: криптовалюта, криптографія, криптогаманець, електронні гроші.

У результаті кризи світової економіки загострилися проблеми неефективності функціонування в країнах світу фінансових систем. У зв'язку з цим з метою оздоровлення фінансової сфери та підвищення ефективності її функціонування постійно зростає попит на інноваційні технології. Розвиток комп'ютерних технологій призвів до появи на фінансовому ринку нового платіжного засобу – криптовалюти.

Криптовалюта – це сучасна віртуальна (цифрова) валюта, захищена криптографією від підробки (унеможливлене копіювання зашифрованої інформації), атрибут комунікацій за допомогою мережі Інтернет [1, с. 438]. Одиницею цієї валюти є монета (від англ. – coin).

Емісія монет криптовалюти здійснюється за допомогою потужних комп'ютерів лише у цифровому вигляді. До видів емісії криптовалют відносяться технології майнінгу, форжингу і ICO (зазвичай застосовується